

Talman esiopetuksen Työsuunnitelma 2023–2024

Sipoon kunta – Sibbo kommun

Talman esiopetus

5. kesäkuuta 2023

Talman esiopetuksen työsuunnitelma

Talman esiopetus

Opetuskieli: suomi

Koulupiiri: Talman koulu

Yhteystiedot: Satotalmantie 11, 04240 Talma

Lapsimäärä: 9

1. Kasvatuksen ja opetuksen arvot ja oppimiskäsitys

Esiopetus perustuu käsitykseen lapsuuden itseisarvoisesta merkityksestä. Jokainen lapsi on ainutlaatuinen ja arvokas juuri sellaisena kuin hän on. Jokaisella lapsella on oikeus tulla kuulluksi, nähdyksi, huomioon otetuksi ja ymmärretyksi yksilönä ja yhteisönsä jäsenenä. Lapsilla on oikeus oppia sekä rakentaa käsitystään itsestään ja maailmasta omien lähtökohtiensa mukaisesti.

Lapsilla on oikeus oppia leikkien ja iloita oppimastaan. Lasten aikaisemmat kokemukset ja taidot ovat osa heidän oppimisen polkuaan. Lasten erilaisuutta sekä erilaisia tapoja toimia ja oppia arvostetaan. Lasten käsityksiä ja mielipiteitä pidetään tärkeinä, ja he osallistuvat oppimisympäristöjen rakentamiseen sekä edellytystensä mukaan toiminnan suunnitteluun ja arviointiin. Lapsia rohkaistaan yhdessä tekemiseen ja yhteisöllisyyteen.

Jokaisella lapsella on oikeus hyvään opetukseen. Kannustava palaute ja oikeudenmukainen kohtelu kuuluvat hyvään esiopetukseen. Lapsilla on oikeus ilmaista itseään ja ajatuksiaan, käsitellä tunteita ja ristiriitoja sekä kokeilla ja opetella uusia asioita. Esiopetus tukee lasten kykyä ymmärtää arvoja, noudattaa terveellisiä elämäntapoja sekä kehittää tunteita ja kauneudentajujaan.

Esiopetuksen henkilöstön ja huoltajien yhteistyö auttaa turvaamaan lasten hyvinvointia.

Esiopetuksen henkilöstön avoin ja kunnioittava suhtautuminen erilaisiin perheisiin sekä kotien erilaisiin katsomuksiin, uskontoihin, perinteisiin ja kasvatukseen näkemyksiin on rakentavan vuorovaikutuksen ja opetuksen perusta.

Esiopetuksessa noudatetaan kestävän elämäntavan periaatteita ja otetaan huomioon sen eri ulottuvuudet: sosiaalinen, kulttuurinen, taloudellinen ja ekologinen. Esiopetus toimintaympäristönä tukee lasten tasa-arvoisuutta. Siihen sisältyvät muun muassa mielipiteiden ja sukupuolten tasa-arvo. Esiopetus edistää lasten mahdollisuuksia kehittää kykyjään ja tehdä valintoja ilman sukupuolesta johtuvia ennako-odotuksia ja rajoituksia. Tasa-arvopyrkimyksiä täydentää laaja-alainen yhdenvertaisuuden periaate. Opetus on lapsia puoluepoliittisesti, uskonnollisesti ja katsomuksellisesti sitouttamaton. Esiopetusta ei saa käyttää kaupallisen vaikuttamisen kanavana. (EOPS luku 2.3, s. 15)

Esiopetuksen opetussuunnitelman perusteet on laadittu perustuen oppimiskäsitykseen, jonka mukaan lapset omaksuvat uusia tietoja ja taitoja vuorovaikutuksessa toisten lasten, opettajien, eri yhteisöjen ja lähiympäristön kanssa. Oppiminen on kokonaisvaltainen tapahtuma, jossa toiminta, tunteet, aistihavainnot, keholliset kokemukset ja ajattelu yhdistyvät. Olennaista oppimisessa on lasten oma toiminta ja luottamus omiin mahdollisuuksiinsa oppijana. Lisäksi lasten tahdolla ja kehittyvällä taidolla toimia yhdessä on merkitystä oppimiselle. Lapset oppivat esiopetuksessa leikkien, liikkuen, tutkien, erilaisia työtehtäviä tehden, itseään ilmaisten sekä taiteisiin perustuvassa toiminnassa. Myönteiset tunnekokemukset, ilo ja uutta luova toiminta edistävät oppimista ja innostavat kehittämään omaa osaamista.

Oppimisen lähtökohtana ovat kunkin lapsen aiemmat kokemukset ja hänen osaamisensa. On tärkeää, että uusilla opittavilla tiedoilla ja taidoilla on yhteys lasten arkeen ja kokemusmaailmaan. Esiopetuksen ohjatussa toiminnassa ja leikissä lapset opettelevat toimimaan yhteistyössä muiden kanssa ja asettamaan tavoitteita omalle ja yhteiselle toiminnalle. Lapsia kuunnellaan, kuullaan ja heidän kanssaan keskustellaan sekä ohjataan heitä ottamaan huomioon toiset. Näin lapsille syntyy kokemus ryhmän ja yhteisön jäsenyydestä. Tavoitteena on, että uusien tietojen ja taitojen oppiminen herättää lapsissa halun oppia lisää. (EOPS luku 2.4, s. 16)

Sipoon kunnan visio:

”Lasten ja nuorten hyvinvoinnin turvaamisella Sipoosta Suomen halutuin”

Perusteissa mainittua arvoperustaa tuetaan lisäksi Sipoon varhaiskasvatuksen arvoperustalla, jossa arvoina ovat:

Ainutkertainen aarre

- jokainen lapsi on tärkeä ja hänelle luodaan turvallinen ja arvostettu olo. Lapsi saa tuntea itsensä tervetulleeksi ja pidetyksi. Aikuinen asettuu lapsen asemaan, ja tarkastelee arkea lapsen silmin.

Aikaa ajatusten avaruudelle

- arki rakennetaan niin, että aikuisella on aikaa kohdata lapsi, sekä ihmetellä ympäröivää maailmaa yhdessä hänen kanssaan

Yksilönä yhteisössä

- lapset kasvatetaan pienestä pitäen arvostamaan toisiaan
- luodaan tietoisesti positiivista yhteishenkeä kieli- ja kulttuurirajojen yli

Lapsen leikki lähtökohtana

- leikki on varhaiskasvatusikäisten lasten oppimiselle merkityksellistä. Se on lasta motivoivaa ja iloa tuottavaa toimintaa, jossa lapset samalla oppivat monia taitoja ja omaksuvat tietoa. Aikuinen ymmärtää leikin itseisarvon, sekä pedagogisen merkityksen oppimisessa ja lasten kokonaisvaltaisessa hyvinvoinnissa.

Esiopetuksen arvoperustassa otetaan myös huomioon huoltajilta esiin nousseet arvot:

- oppimisen ilo
- hyvä vuorovaikutus
- positiivinen ajattelu

Kaksikielisen ja luonnonriikkaan Sipoon painopisteinä ovat kieli, liikunta ja luonto, joiden avulla lasten hyvinvointia ylläpidetään.

Talman esiopetuksen visio/omat arvopainotukset

- kiireettömyys ja turvallisuus
- monipuolinen oppimisympäristö ja yhteistyö koulun kanssa
- moniammatillisuus ja pienen työtiimin mahdollisuudet
- kestävä kehitys

a) Arvoperustan ja oppimiskäsityksen omat tarkennukset:

- jokaisen lapsen huomioiminen yksilönä päivittäisissä kohtaamisissa
- oppimisympäristönä lähiluonto ja kaikki yhteiset tilat
- varhaiskasvatuksen ja esi- ja alkuopetuksen yhteistyö ja koulun iltapäiväkerhon kanssa tehtävä yhteistyö, kummiluokkatoiminta
- kestävän kehityksen ajatus koko toiminnassamme

b) Arvojemme ja oppimiskäsityksen toteuttaminen käytännössä:

- lapsi huomioidaan heti hänen saapuessa ja kuunnellaan lasta
- oppimisympäristöämme ovat läheinen luonto; koulun piha ja vanhan eskarin piha, metsät, leikkipuisto, urheilumonttu, hiihtoladut, luistinkenttä
- innostava ja viihtyisä oppimisympäristö, jossa monipuoliseen oppimiseen ja leikkimiseen soveltuvia tiloja, jotka elävät aina ryhmän tarpeiden mukaan
- yhteistyö Talman päiväkodin kanssa (retket, juhlat, vierailut , lasten havainnointi)
- tiivis yhteistyö koulun kanssa ; alkuopetuksen kanssa, kummiluokkatoiminta, yhteiset tapahtumat arjessa, esiopetuksen ja iltiksen suunniteltu yhteistyö
- koko kylä kasvattaa—yhteiset säännöt pihapiirissä
- kierrätys ja kestävän kehityksen ajatus kaikissa arjen toiminnoissa; lelut, pelit, työskentelymateriaalit jne., lasten osallistuminen ja sitoutuminen kierrätyksen toimivuuteen, ympäristön ja materiaalin arvostamiseen, kierrätyksessä yhteistyö perheiden kanssa

2. Toimintakulttuuri

Toimintakulttuuri on historiallisesti ja kulttuurisesti muotoutuva tapa toimia, joka kehittyy esiopetusyhteisön vuorovaikutuksessa. Toimintakulttuurin kehittämistä ohjaavat esiopetusta koskevat säädökset sekä opetussuunnitelman perusteissa ja paikallisissa suunnitelmissa määritellyt arvot, oppimiskäsitys sekä esiopetusta koskevat tavoitteet. Sitä muovaavat myös johtamisrakenteet ja käytännöt, henkilöstön ammattitaito sekä käytettävissä olevat tilat, välineet ja materiaalit. Toimintakulttuuri näkyy esiopetusyhteisön vuorovaikutuksessa, ilmapiirissä sekä pedagogisissa käytännöissä ja vaikuttaa aina lasten kohtaamaan esiopetuksen laatuun. Hyvä toimintakulttuuri edistää oppimista ja hyvinvointia esiopetusyhteisössä. (EOPS luku 3.1, s. 22–23)

Toimintakulttuurin kehittämistä ohjaavat periaatteet:

1. Kaikille yhteinen esiopetus
2. Oppimisen ja oivalluksen ilo
3. Lapsi osallisena ja oman elämänsä toimijana
4. Hyvinvointi ja turvallinen arki

Toimintakulttuuri ja sen kehittäminen Talman esikoulussa

a) Miten toteutamme toimintakulttuuria periaatteiden 1-4 mukaan:

- esiopetusaika 4 h/päivä 9.15-13.15 (lopullinen aika tarkentuu esimiehen kanssa pidettävän suunnittelun jälkeen)
- yksikkökohtainen työsuunnitelma (viikkotiedote Wilmaan perheille) ja lapsen oma esiopetussuunnitelma (Wilmaan)
- oppimisen ja oivalluksen ilo toteutuu : monipuolinen ympäristö ja materiaalit, kannustava ilmapiiri, lasten omat ideat
- leikin merkitys oppimisessa; leikkipedagogiikka
- tutkiminen, kokemukset , elämykset
- vastuun ottaminen arjen perustoiminnoissa ja pienten työtehtävien avulla
- tutut ja turvalliset aikuiset kannustavassa ja lasta kuuntelevassa ilmapiirissä
- hyvä, lasta arvostava vuoropuhelu perheiden kanssa

b) Miten kehitämme toimintakulttuuriamme:

- jatkuva työn arviointi; muutokset tarvittaessa
- eskarivuoden alussa kartoitetaan tulevan ryhmän tarpeet ja toiveet; toimintakulttuuria muotoillaan sen mukaan
- henkilökunta koulutautuu tarvittaessa ja pyrkii pysymään ajan hermolla (tv, leikkipedagogiikka, pedagoginen dokumentointi)

c) Toimintakulttuurimme vahvuudet ja kehittämisen kohteet:

- vahvuudet:
- hyvä, monipuolinen toimintaympäristö
- pitkällä aikavälillä kehittynyt hyvä yhteistyö niin perheitten kuin muiden yhteistyötahojen kanssa (jatkumo)
- positiivinen ja kannustava ilmapiiri

-kehittämisen kohteena:

- pedagogisen dokumentoinnin arkeen liittäminen
- lapsen osallisuuden lisääminen
- yhteisöllisyyden parantamiseksi tiedonkulun lisääminen työyhteisöjen välillä (teams)
- tieto- ja viestintätekniiikan pedagogisesti mielekäs käyttö (henkilökunnan kouluttautuminen)
- luonnon ja ulkotilojen monipuolisempi käyttö laaja-alaisessa oppimisessa

d) Miten seuraamme:

- jatkuva arviointi : päivittäiset keskustelut vanhempien, lasten ja henkilökunnan välillä, arjen työmenetelmät— muutetaan tarvittaessa, ryhmän tunneilmapiirin seuranta
- pedagoginen dokumentointi

e) Meidän painotuksemme:

Talman esiopetuksessa painotetaan monipuolista toimintaa ja leikkimällä oppimista. Jokaisen lapsen toivomukset ja ideat huomioidaan, jokainen vuorollaan. Monipuolisen toiminnan perustana ovat tutkiminen, kokemukset, elämykset ja sosiaalisten taitojen kehittyminen yksilönä yhteisössä hyväksyvässä ilmapiirissä.

3. Oppimisympäristöt ja työtavat

Oppimisympäristöillä tarkoitetaan esiopetuksessa tiloja, paikkoja, välineitä, yhteisöjä ja käytäntöjä, jotka tukevat lasten kasvua, oppimista ja vuorovaikutusta. Oppimisympäristöt muodostavat pedagogisesti monitahoisia ja joustavia kokonaisuuksia. Ne tarjoavat mahdollisuuksia leikkiin, luoviin ratkaisuihin ja asioiden monipuoliseen tarkasteluun lapsia motivoivia ja toiminnallisia työtapoja käyttäen.

Kehittämistä ohjaavat näissä perusteissa määritellyt arvoperusta, oppimiskäsitys sekä toimintakulttuurin kehittämiseksi asetetut tavoitteet. Lisäksi otetaan huomioon lasten osaaminen, heidän kiinnostuksen kohteensa ja yksilölliset tarpeensa sekä luvussa 4 kuvatut esiopetuksen toteuttamisen periaatteet. Oppimisympäristöjen tulee olla turvallisia ja terveellisiä. Ne tarjoavat myös mahdollisuuksia leikkiä ja työskennellä rauhassa ja kiireettömässä ilmapiirissä. Oppimisympäristöissä kiinnitetään huomiota ergonomiaan, ekologisuuteen, esteettisyyteen, esteettömyyteen ja sekä tilojen valaistukseen, sisäilman laatuun, siisteyteen ja viihtyisyyteen.

Oppimisympäristöjä kehitetään niin, että ne edistävät vuorovaikutusta ja yhteisöllistä tiedon rakentumista. Yhteisesti sovitut säännöt ja toimintatavat luovat ilmapiiriltään turvallisen ja muita kunnioittavan oppimisympäristön. Monipuoliset oppimisympäristöt tukevat lasten aktiivisuutta, terveen itsetunnon ja sosiaalisten taitojen kehittymistä sekä oppimaan oppimisen taitoja ja tasa-arvoa. Lapset osallistuvat oppimisympäristöjen rakentamiseen. Heidän ideansa ja tuotoksensa näkyvät oppimisympäristöissä. Tämä tukee lasten osallisuutta ja antaa heille onnistumisen kokemuksia sekä vahvistaa vuorovaikutusta vertaisryhmän kanssa.

Oppimisympäristöinä käytetään ulko- ja sisätiloja, lähiluontoa ja rakennettua ympäristöä. Esiopetuksessa käytetään ja sovelletaan myös tieto- ja viestintäteknologiaa tarkoituksenmukaisella tavalla. Lisäksi hyödynnetään eri yhteistyökumppaneiden, kuten kirjasto-, kulttuuri- ja liikuntatoimen tarjoamia mahdollisuuksia. Lasten omia leikkikaluja, tieto- ja viestintäteknologisia laitteita ja muita välineitä voidaan käyttää huoltajien kanssa sovituilla tavoilla. Tavoitteena on, että oppimisympäristöt muodostavat lapsille kokonaisvaltaisen oppimaiseman ja kannustavat aktiiviseen, yhteisölliseen ja itsenäiseen oppimiseen. (EOPS luku 3.2, s. 23–24)

Ohjattu ja lasten omaehtoinen leikki sekä havainnolliset, lasten aktiivisuutta ja luovuutta edistävät työtavat ovat olennainen osa esiopetuksen toimintaa. Työtapojen valintaa ja käyttöä ohjaavat esiopetukselle asetetut tehtävät ja tavoitteet sekä lasten tarpeet, edellytykset ja kiinnostuksen kohteet. Monipuolisilla työtavoilla tuetaan lasten kasvua ja oppimista, heidän laaja-alaisen osaamisensa (luku 2.5) kehittymistä sekä vahvistetaan heidän sosiaalisia taitojaan.

Esiopetuksessa työtavat ovat sekä oppimisen väline että opettelun kohde - vähitellen kehittyvä taito, jota lapset tarvitsevat oppimisen polulla. Tämän vuoksi on tärkeää, että opettaja ohjaa lapsia kokeilemaan ja käyttämään erilaisia työtapoja ryhmissä, työpareina ja itsenäisesti. Lapset osallistuvat toiminnan suunnitteluun, työtapojen valintaan ja tekevät erilaisia työtehtäviä. Tämä on arjen osallisuutta, jonka tavoitteena on tukea lasten aloitteellisuuden kehittymistä ja omaa vastuunottoa. Oppimista edistää se, että lapset ovat mukana miettimässä työskentelyn tavoitteita ja he tietävät, mitä heiltä odotetaan. Tehtyjen valintojen ja työskentelyn onnistumista arvioidaan yhdessä.

Leikkiessään lapset oppivat ja hahmottavat maailmaa. Tämän vuoksi leikki eri muodoissaan on keskeistä esiopetuksessa. Kokemukselliset ja toiminnalliset työtavat tarjoavat elämyksiä ja vahvistavat lasten oppimismotivaatiota. Tavoitteena on, että lapset käyttävät kaikkia aistejaan, liikkuvat, kehittävät muistiaan ja mielikuvitustaan sekä nauttivat oivaltamisesta. Oppimisen ja yhteisöllisten toimintatapojen kehittymisen tukemiseksi esiopetuksessa käytetään esimerkiksi erilaisia pelejä. Yhdessä työskenneltäessä lapsia rohkaistaan kyselemään, ihmettelemään, tutkimaan, päättelämään ja ratkaisemaan ongelmia sekä toimimaan tavoitteellisesti yhteisen päämäärän suuntaisesti. Lapsille järjestetään myös mahdollisuuksia kokeilla ja toimia itsenäisesti.

Monipuolisten työtapojen käyttö edellyttää, että oppimisympäristöissä on riittävästi erilaisia leikkiin ja opetteluun soveltuvia materiaaleja, havainto- ja työvälineitä sekä mahdollisuuksia käyttää tieto- ja viestintäteknologiaa. Toimivat oppimisympäristöt tarjoavat tilaisuuksia eriyttää lasten työskentelyä. Onnistumisen kokemuksilla ja kannustavalla palautteella tuetaan lasten myönteisen itsetunnon kehittymistä. Tavoitteena on, että lasten halu kokeilla ja opetella vahvistuu ja heille syntyy luottamus siihen, että he pystyvät oppimaan uutta. Työtapoja kehitetään yhteisesti henkilöstön itsearvioinnin sekä lapsilta ja huoltajilta saadun palautteen perusteella. (EOPS luku 4.1, s. 28)

Oppimisympäristöt ja työtavat sekä niiden kehittäminen Talman esikoulussa

a) Oppimisympäristöjemme mahdollisuudet ja kehittämistarpeet:

- monipuolinen oppimisympäristö; luonto, leikkipuisto, liikuntapaikat (luistinrata, hiihtoladut, hiekkakenttä), liikuntasali, leikkitilat, kummien(4.Ik) ja alkuopetuksen kanssa toteutettava yhteistyö, päiväkodin kanssa tehtävä yhteistyö (koulun loma-aikoina ryhmien yhdistäminen)

kehittämistarpeet:

- oppimisympäristön laajentaminen yhä useammin metsään
- tilojen kehittäminen lasten tarpeiden ja ideoiden ja leikkien pohjalta

b) Työtapojemme mahdollisuudet ja kehittämistarpeet:

- hyödynnetään jokaisen henkilökunnan jäsenen osaaminen ja taidot (toimiva tiimi), kaikki saavat suunnitella ja toteuttaa

- lasten osallistuminen suunnitteluun, toteutukseen ja arviointiin
- kehittämistarpeena; henkilöstön koulutus TVT:aan

c) Miten seuraamme:

-havainnoimalla lasten leikkiä ja toimintaa oppimisympäristössä; muutos tarvittaessa; lasten ideat huomioiden

-tiimipalaverit- ja henkilöstöpalaverit niin koulun kuin varhaiskasvatuksen ja kunnan muiden esiopettajien kanssa ; yhteinen ideointi ympäristön ja tilojen käytöstä

4. Laaja-alainen osaaminen ja opetuksen eheyttäminen

Laaja-alaisella osaamisella tarkoitetaan tietojen, taitojen, arvojen, asenteiden ja tahdon muodostamaa kokonaisuutta. Osaaminen tarkoittaa myös kykyä käyttää tietoja ja taitoja tilanteen edellyttämällä tavalla. Laaja-alaisen osaamisen kehittyminen alkaa varhaislapsuudessa ja jatkuu läpi elämän. Se vahvistuu vähitellen oppimisen polun aikana eri tiedon- ja taidonaloihin liittyvässä opiskelussa sekä arjen toiminnassa ja vuorovaikutuksessa. Laaja-alaisen osaamisen tarve korostuu ympäröivän maailman muuttuessa. Ihmisenä kasvaminen, opiskelu ja työn teko sekä kansalaisena toimiminen edellyttävät nyt ja tulevaisuudessa laaja-alaista, tiedonalarajat ylittävää osaamista.

Laaja-alaisen osaamisen kehittämisen tehtävä otetaan huomioon kaikessa esiopetuksen toiminnassa: toimintakulttuuria ja oppimisympäristöjä kehitettäessä sekä kasvatus- ja opetustyössä. Tehtävä perustuu valtioneuvoston asetuksen periaatteelle tarkastella opetusta kokonaisuutena. Sen toteutuminen edellyttää suunnitelmallista työskentelyä ja tavoitteiden toteutumisen arviointia sekä esi- ja perusopetuksen yhteistyötä.

Laaja-alaisen osaamisen kehittyminen edistää lasten kasvua yksilöinä ja yhteisönsä jäseninä. Laaja-alaisen osaamisen osa-alueet tukevat heidän valmiuttaan suuntautua elinikäisen oppimisen polulle ja luovat pohjaa kestävän elämäntavan omaksumiselle. Esiopetuksessa painopisteenä ovat kestävän elämäntavan sosiaaliset ja kulttuuriset näkökulmat. Lasten laaja-alaisen osaamisen kehittymiseen vaikuttaa opeteltavia tietosisältöjä enemmän se, miten esiopetuksessa työskennellään, millaisiksi oppimisympäristöt rakennetaan sekä miten lasten oppimista ja hyvinvointia tuetaan. (EOPS luku 2.5, s. 16–19)

Laaja-alaiset oppimiskokonaisuudet ja niiden suunnittelun periaatteet Talman esiopetuksessa

Laaja-alaiset oppimiskokonaisuudet meidän esikoulussamme:

a) Ajattelu ja oppiminen:

- lauta- ja korttipelit, tietokonepelit (iPad-työskentely, Osmot , Be-botit), kynä-paperitehtävät
- monipuoliset leikkiympäristöt
- erilaisten kokeilujen ja tutkimusten mahdollistaminen
- kannustava ja lämmin ilmapiiri — jokaisen lapsen kohtaaminen arjessa, itsetunnon vahvistaminen

b) Kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu:

- yhteistyö varhaiskasvatukseen ja koulun eri luokka-asteisiin, perheiden erilaisten kulttuurien hyväksyminen
- vuorovaikutustaitojen tukeminen
- vierailut, juhlat ja tapahtumat

c) Itsestä huolehtiminen ja arjen taidot:

- erilaiset työtehtävät (viikon järjestäjät)
- jokapäiväinen arkiliikunta
- ruokailu (mm. terveellinen ravinto, hyvät tavat, ruokalassa toimiminen)
- omista leluista ja tavaroista huolehtiminen (reppu, vaatteet jne.)
- liikennekasvatus
- myönteisen minäkuvan vahvistaminen

d) Monilukutaito:

- kirjaston tarjoamat mediakasvatukselliset työpajat/kirjastokäynnit
- monipuolinen tarjonta kirjoja (kirjastoauton palveluiden hyödyntäminen)
- teatteriretket, elokuvat, lasten omat esitykset
- tiedonhankinta (myös digitaalisena)

e) Tieto- ja viestintäteknologinen osaaminen:

- iPadit yksilö- ja ryhmätyöskentelyinä, ryhmän omat be-botit erilaisine alustoineen aina saatavilla

-digitaitojen harjoittelu (digisanasto)

- digitaalinen kuvaaminen/tallentaminen (lapset itse) osana pedagogista dokumentointia, kuvien printtaaminen ajoittain lapsen omaan eskarikansioon

- sovittujen sääntöjen noudattaminen

- Lasten uutiset joka perjantai

f) Osallistuminen ja vaikuttaminen:

- esiopetusryhmän sääntöjen yhteinen luominen

- yhteinen toiminnan suunnittelu lasten mielenkiinnon kohteet huomioiden

- eskarin arjessa osallistuminen ja vaikuttaminen (äänestäminen); aamukokoontuminen; työtehtävät (viikon järjestäjät), synttärit, juhlien ja tapahtumien järjestelyt

HUOMIO!

Tarkemmat suunnitelmat, aiheet ja toteuttaminen tarkentuvat syksyllä ryhmään tutustumisen (ryhmän tarpeiden ja toiveiden ja mielenkiinnon kohteiden ja ideoiden selvittyä) ja ryhmäytymisen myötä sekä viikottaisissa palavereissa.

Yhteistyö esiopetuksen aikana ja siirtymävaiheissa sekä yhteistyökumppanit:

a) Yhteistyö esiopetuksessa:

- tiivis yhteistyö Talman päiväkodin kanssa (yhteinen esimies)

- yhteistyö koulun perusopetuksen kanssa (etenkin alkuopetus (1.-2.-luokat) ja kummiluokka 4.lk , koulun iltapäivätoiminta)

- yhteistyö sosiaali- ja terveydenhuollon henkilöstön kanssa

- yhteistyö oppilashuoltotyöryhmän kanssa

- yhteistyö lähiympäristön toimijoiden kanssa

- henkilöstön keskinäinen yhteistyö (ilmapiiri)

b) Huoltajien kanssa tehtävä yhteistyö:

- päivittäiset kohtaamiset arjessa
- kasvatuskeskustelut huoltajien kanssa väh. kaksi kertaa vuodessa (etämahdollisuus)
- mahdollisuus tutustua lapsen esiopetuspäivään vieraillemalla (+instagram -päivitykset)
- vanhempainillat
- yhteiset tapahtumat ja juhlat (mm. iltatapahtumat perheille, Joulupolku-tapahtuma yhdessä koulun ja päiväkodin (Norlandian kanssa)

c) Yhteistyö siirtymävaiheissa:

- tutustumispäivä tulevaan esiopetusryhmään keväällä ja infopaketti syksyllä perheille ja siirtopalaveri (varhaiskasvatuksesta esiopetukseen)
- kouluuntutustumispäivä esiopetuksessa oleville ja siirtopalaveri (esiopetuksesta kouluun)
- syksyllä palautepalaverit puolin ja toisin

d) Yhteistyökumppanit:

- Sipoon suomalainen seurakunta
- Sipoon Wolf
- Sibbo Vargarna

(EOPS luku 3.3, s. 24–26)

Projektit ja hankkeet Talman esiopetuksessa

Olemme mukana seuraavissa projekteissa ja hankkeissa:

- kierrätys-projekti käynnissä koko vuoden esiopetuksessa (keväällä siivoustalkoot lähiympäristössän)
- koko Talman koulun oppilashuoltosuunnitelman vuoden teeman mukaista työskentelyä ja toimintaa läpi vuoden yhdessä koululuokkien kanssa
- talvella mm. koko koulun hiihtotapahtuma ym.
- leikkiprojekti (leikkiympäristöjen jatkuva kehittäminen)
- joustavan esi- ja alkuopetuksen hanke (koulun alkuopetuksen luokkien ja esiopetuksen välillä)

Tarkentuvat toiminnan alettua.

5. Arviointi opetuksen ja oppimisen tukena

Arvioinnin kaksi tehtävää esiopetuksessa:

- arvioinnin avulla suunnitellaan ja kehitetään opetusta
- arvioinnilla tuetaan kunkin lapsen hyvinvointia, kasvua ja oppimista

Arviointi on havainnoinnin, dokumentoinnin, arviointipäätelmien ja palautteen muodostama kokonaisuus, johon osallistuvat opettajien lisäksi muu esiopetuksen henkilöstö sekä lapset ja huoltajat.

Esiopetuksen tehtävänä on edistää yhteistyössä huoltajien kanssa lasten kehitys- ja oppimisedellytyksiä. Tavoitteellisen ja lasten kehitystä tukevan opetuksen edellytyksenä on, että opettaja saa tietoa lasten aiemmista kasvuympäristöistä, kehittymisestä ja oppimisesta sekä mielenkiinnon kohteista. Keskeisiä tiedonlähteitä ovat lapsen huoltaja, aiemman varhaiskasvatuksen henkilöstö sekä lapsi itse. Esiopetuksen opettaja hyödyntää tietoja lapsen henkilökohtaisten tavoitteiden suunnittelussa yhteistyössä huoltajan ja lapsen kanssa. Suunnittelun apuna voidaan käyttää lapsikohtaista esiopetuksen oppimissuunnitelmaa.

Opettaja seuraa kunkin lapsen kehittymistä ja oppimista esiopetuksen aikana. Seurannan kohteena ovat lasten työskentely, käyttäytyminen ja heidän oppimisensa edistyminen eri tiedon- ja taidonaloilla. Seuranta perustuu jatkuvaan havainnointiin sekä monipuoliseen dokumentointiin. Lasten tekemät työt ja omat kokemukset ovat osa

dokumentointia ja arviointia. Myös huoltajan havainnot lapsensa oppimisesta ja hyvinvoinnista ovat tärkeitä. Kootun seurantatiedon ja siitä johdettujen arviointipäätelmien pohjalta opettaja suuntaa opetusta ja oppimisympäristöjä sekä lasten mahdollisesti saamaa tukea.

Opettaja ja lasta ohjaava muu henkilöstö antavat lapsille päivittäin rohkaisevaa ja kannustavaa palautetta lasten vahvuuksista ja kehittämisalueista. Koottua dokumentaatiota käytetään niin, että kukin lapsi voi havaita edistymistään. Tämä rakentaa lasten myönteistä käsitystä itsestään oppijana. On tärkeää, että huoltajat saavat usein palautetta lapsensa työskentelystä, käyttäytymisestä ja oppimisen edistymisestä, jotta he voivat osaltaan tukea lastaan.

Esiopetuksessa kehitetään lasten edellytyksiä itsearviointiin. Lapsia rohkaistaan kuvaamaan, mistä he esiopetuksessa pitävät, missä he ovat omasta mielestään onnistuneet ja mitä he haluaisivat opetella jatkossa. Opettaja ohjaa lapsia myös pohtimaan yhteisten tehtävien onnistumista. Lasten oppimisen polun aikana vähitellen kehittyvä itsearviointitaito on osa oppimisen taitoja.

On tärkeää, että tarpeelliset tiedot kunkin lapsen esiopetuksen aikaisesta työskentelystä sekä kasvun ja oppimisen etenemisestä ovat opettajan käytettävissä lapsen siirtyessä ensimmäiselle luokalle. Tämä varmistetaan esiopetuksen ja koulun henkilöstön sekä huoltajien ja lasten yhteistyöllä. Tietojen siirtämisessä voidaan hyödyntää esiopetuksen aikana koottuja kunkin lapsen etenemistä kuvaavia dokumentteja sekä lapselle mahdollisesti laadittua oppimissuunnitelmaa tai HOJKSia. Opetuksen järjestäjä vastaa toimivien siirtymävaiheen käytäntöjen luomisesta. Tietojen siirrossa noudatetaan voimassa olevia säännöksiä. (EOPS luku 4.2, s. 29)

Arvioinnin tarkemmat periaatteet EOPSissa.

Arviointikulttuurin kehittämisen tavoitteet Talman esiopetuksessa lukuvuonna 2023–2024 ja niiden toteutumisen seuranta

- lapsi arvioi omaa osaamistaan ja oppimistaan vähintään kaksi kertaa vuodessa formatiivisen arviointikaavakkeen avulla Wilmassa opettajan avustamana
- opettaja seuraa lasta havainnoiden ja erilaisten kaavakkeiden avulla

- hymynaama-arviointit tehtävien ja työskentelyn jälkeen ajoittain
- pedagoginen dokumentointi (mm. kasvunkansio, joka sisältää lapsen töitä ja tehtäviä)
- vanhempien palautteen ja arvioinnin vastaanottaminen ja toiminnan arviointi ja kehittäminen sen perusteella

6. Opetuksen yhteiset tavoitteet ja oppimiskokonaisuudet

Esiopetus on luonteeltaan eheytettyä opetusta, joka muodostuu eri laajuisista ja eri tavoin toteutetuista oppimiskokonaisuuksista. Oppimiskokonaisuuksien toteuttamisen lähtökohtina ovat lasten kiinnostuksen kohteet sekä tässä luvussa kuvatut opetukselle asetettavat yhteiset tavoitteet (kuvio 1). Yhteiset tavoitteet perustuvat eri tiedon- ja taidonaloista nouseviin, esiopetuksen kannalta oleellisiin opetuksen tavoitteisiin sekä laaja-alaiselle osaamiselle asetettuihin tavoitteisiin. Yhteiset tavoitteet ovat opettajan työtä ohjaavia tavoitteita.

Oppimiskokonaisuuksina toteutetun opetuksen tavoitteena on tukea lasten kokonaisvaltaista kasvua ja hyvinvointia sekä tarjota monipuolinen perusta heidän osaamisensa edistymiselle. Leikki ja muut lapsille ominaiset tavat oppia ja työskennellä ovat opetuksen ja toiminnan lähtökohtana. Oppimiskokonaisuuksien kesto ja toteutustapa vaihtelevat valitun aihepiirin, tilanteen ja lasten oppimisen etenemisen mukaan. Lapset osallistuvat oppimiskokonaisuuksien suunnitteluun ja toteutumisen arviointiin opettajan ohjauksessa. On tärkeää, että jokaisella lapsella on mahdollisuus oppia ja työskennellä omaan tahtiinsa sekä kehittää taitojaan vuorovaikutuksessa toisten lasten, opettajan ja muun henkilöstön kanssa monipuolisissa oppimisympäristöissä. Oppimiskokonaisuuksien tehtävä on tarjota lapsille uusia ja innostavia oppimiskokemuksia sekä mahdollisuuksia työskennellä kullekin lapselle sopivia oppimisen haasteita sisältävien tehtävien parissa. Opetuksessa otetaan huomioon lasten erilaiset tuen tarpeet ja annetaan lapsille riittävästi tukea heti tuen tarpeen ilmetessä. (EOPS luku 4.3, s. 30–38)

Opetuksen yhteiset tavoitteet ja oppimiskokonaisuudet meidän esiopetuksessamme:

a) Ilmaisun monet muodot:

- monipuolista toimintaa kaikkia eri ilmaisumuotoja käyttäen ja niistä iloiten; draama, musiikki, kuvallinen ilmaisu, askartelut, käsityöt, liikunta
- tarkentuu syksyllä ja viikottaisissa suunnitelmissa

b) Kielen rikas maailma:

- leikin kautta riimitellen, loruillen, satujen ja tarinoiden kera, kielellä leikkiminen
- lasten saduttaminen

- aikaa kuunnella lasten kertomuksia ja tarinoita (tallentaminen) ja keskustelukulttuurin ylläpitäminen

- iPad-työskentely

- eri kieliin tutustuminen (onnittelulaulu synttäreillä kolmella eri kielellä)

-tarkentuu syksyllä ja viikottaisissa suunnitelmissa

c) Minä ja meidän yhteisömme:

- me-hengen luominen ryhmään

- Talman koulun, päiväkodin ja esiopetuksen yhteistyö

- eskarin ryhmäytyminen syksyn alussa (yhteisen nimen päättäminen ryhmälle, säännöt jne.)

- suomalaisten perinteiden ja juhlien vaaliminen

-tarkentuu syksyllä ja viikottaisissa suunnitelmissa

d) Tutkin ja toimin ympäristössäni:

- lähiympäristön hyödyntäminen –ulos luontoon, luonnonmateriaalin hyödyntäminen

-lajittelu ja kierrätys— kestävä kehitys

e) Kasvan ja kehityn:

-monipuolinen hieno –ja karkeamotorinen toiminta niin sisällä kuin ulkona lähiympäristössä (koulun liikuntasali, Nikkilässä olevan jäähallivuorojen hyödyntäminen, hiekkakenttä, talvella luistinkenttä, hiihtoladut)

- luistelupäivä Sipoon Wolfin järjestämänä (Susipäivät)

- Jalkapallopäivä yhteistyössä Sibbo Vargarnan kanssa

- seikkailuliikuntaa ; köysiradat

-pihaleikit, metsäretket

8. Esiopetuksen työajat lukuvuonna 2023–2024

Esiopetus: 752 tuntia/lukuvuosi

Lukuvuoden työ- ja loma-ajat

Lukuvuoden koulupäivät yhteensä 188

Syyslukukausi: 9.8.2023 – 21.12.2023

Kevätlukukausi: 8.1.2024– 1.6.2024

Syysloma: 18.10.2023 – 20.10.2023 (3 pv, vko 42)

Joululoma: 22.12.2023–7.1.2024

Talviloma: 19.2.2024–25.2.2024 (vko 8)

Lomapäivä 28.3.2024 (kiirastorstai) ja 10.5.2024 (helatorstain jälkeinen perjantai)

Esiopetuksen loma-aikoina ryhmiä yhdistetään ja täydentävä varhaiskasvatus tarjotaan Talman päiväkodissa tai päivystävässä päiväkodissa.

Päivittäiset työajat

Esiopetusta annetaan Talman esiopetuksessa päivittäin klo 9.15-13.15. (saattaa muuttua esimiehen kanssa käytyjen suunnittelujen myötä)

Esikoulun ulkopuolella annettava opetus/ulkopuoliset oppimisympäristöt/ sekä poikkeava esikoulutyön järjestäminen

Retket

-kevätretki

- muut retket vuoden aikana lähiluontoon, lähialueille ja lähikuntiin sekä pääkaupunkiseudulle

Tutustumiskäynnit tulevaan kouluun

-tutustumispäivä keväällä, muuten jatkuvaa yhteistyötä koulun arjessa ja yhteistyö alkuopetuksen ja päiväkodin kanssa

Tarkentuvat toiminnan alettua.

Erityiset opetustilanteet, esi- ja alkuopetuksen yhteistyö, oppimista ja hyvinvointia edistävä esikoulutyön järjestäminen, muu esikoulupäivän järjestäminen

- yhteistyö alkuopetuksen kanssa (noin kerran kuussa)
- kummitoimintaa 4. luokan kanssa n. kerran kuukaudessa
- koulun laaja-alaisen erityisopettajan järjestämä opetus koko ryhmälle / pienryhmälle/ yksilöopetuksena (n. 1 h / vko)
- yhteistyö iltapäivisin koulun iltapäiväkerhon kanssa
- yhteistyö päiväkodin kanssa

Tarkentuvat toiminnan alettua.

9. Lapsen kasvun ja oppimisen tuki/Oppilashuolto

Oppilashuollon tavoitteet ja toimintatavat Sipoon kunnassa

kts. Sipoon kunnan oppilashuollon sivuilta

Talman esiopetuksen oppilashuoltosuunnitelma

Kuulumme Talman koulun kanssa samaan oppilashuoltosuunnitelmaan.

Oppilashuoltosuunnitelmassa kuvataan yksikön yhteisöllisen ja yksilökohtaisen oppilashuollon kokonaisuudet.

Koulupsykologi- ja kuraattoripalvelut sekä kouluterveydenhuollon palvelut ovat esiopetussyksikkömme käytettävissä.

Konsultoivan veo:n käynnit tarvittaessa.

Oppilashuoltosuunnitelman vuoden teeman mukaista toimintaa yhteistyössä koulun kanssa.

10. Talman esiopetuksen henkilökunta ja lapsimäärä lukuvuonna 2023–2024

-Talman esiopetuksessa lukuvuonna 2023-2024 työskentelevät varhaiskasvatuksen opettaja Satu Kotavalko ja varhaiskasvatuksen lastenhoitajat Mauri Karhu (noin lokakuun loppuun) ja Sanna Kytölä sekä Arja Pelkonen (lokakuun alusta lähtien).

- esimiehenä Talman päiväkodin johtaja Annika Rämäkkö.

-lapsimäärä Talman esiopetuksessa lukuvuonna 2023–2024 on 9.

